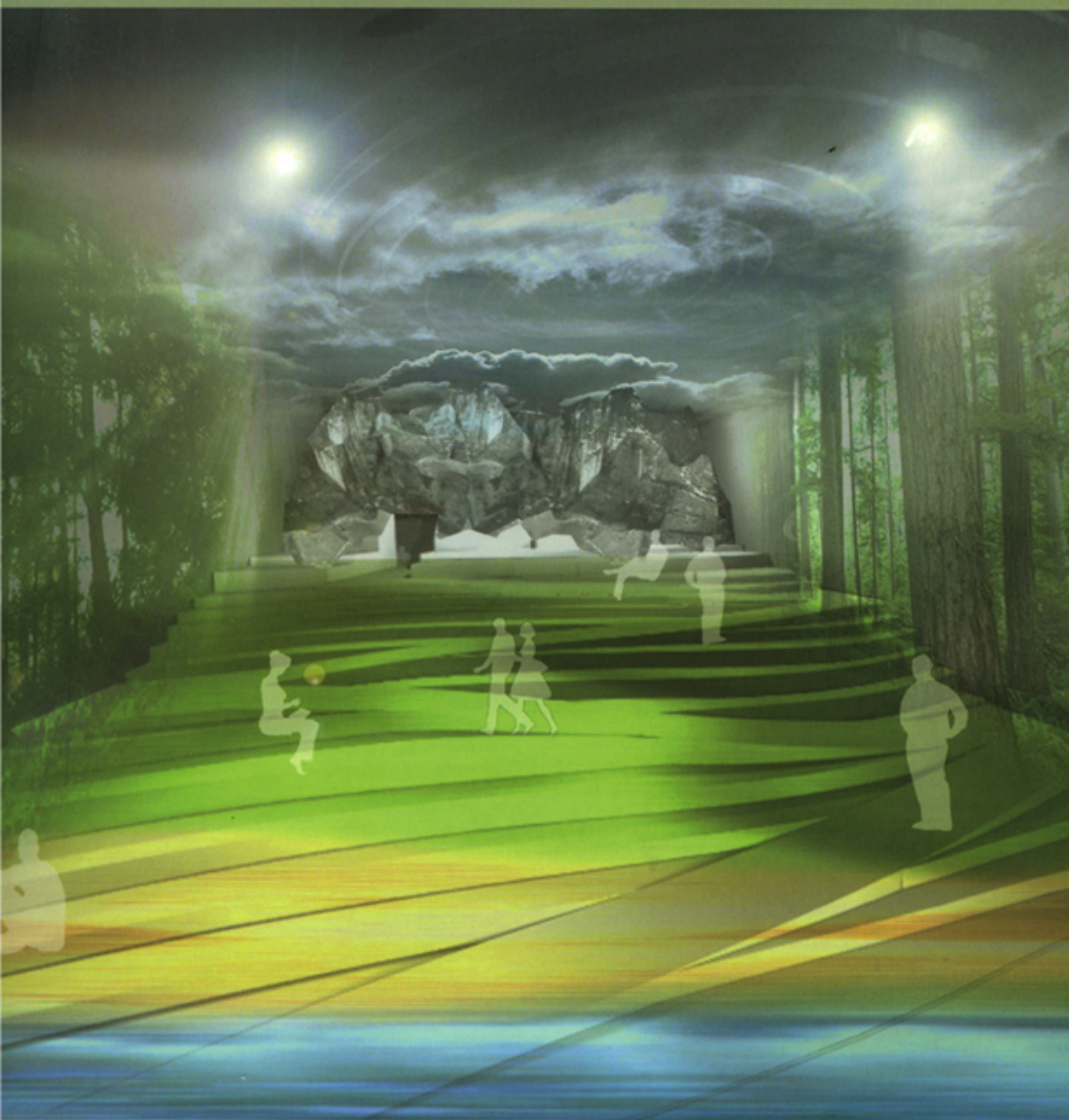

6/2004

architekt

INDEKS 353736 ISSN 1509-1732 NR 6/2004 CENA 15,00 ZŁ VAT 0% NAKŁAD 10 500 EGZ.

POLSKI PAWILON NA EXPO 2005

Autorzy

dr inż. arch. Krzysztof Ingarden
art. plast. Aleksander Janicki (wystawa)

Współpraca autorska

mgr inż. arch. Jacek Ewý

Zespół projektowy

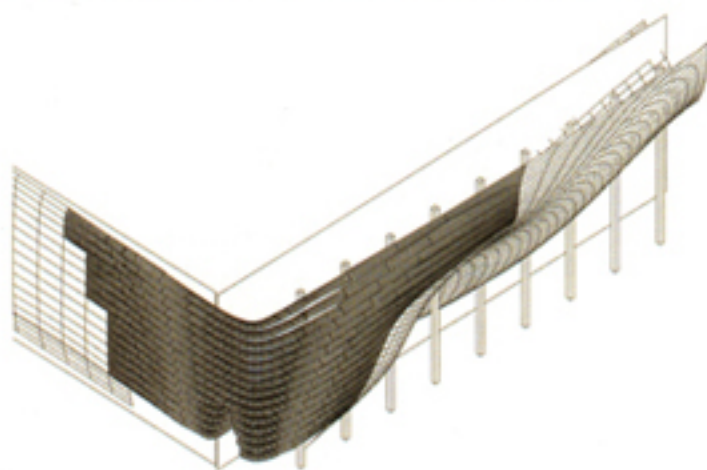
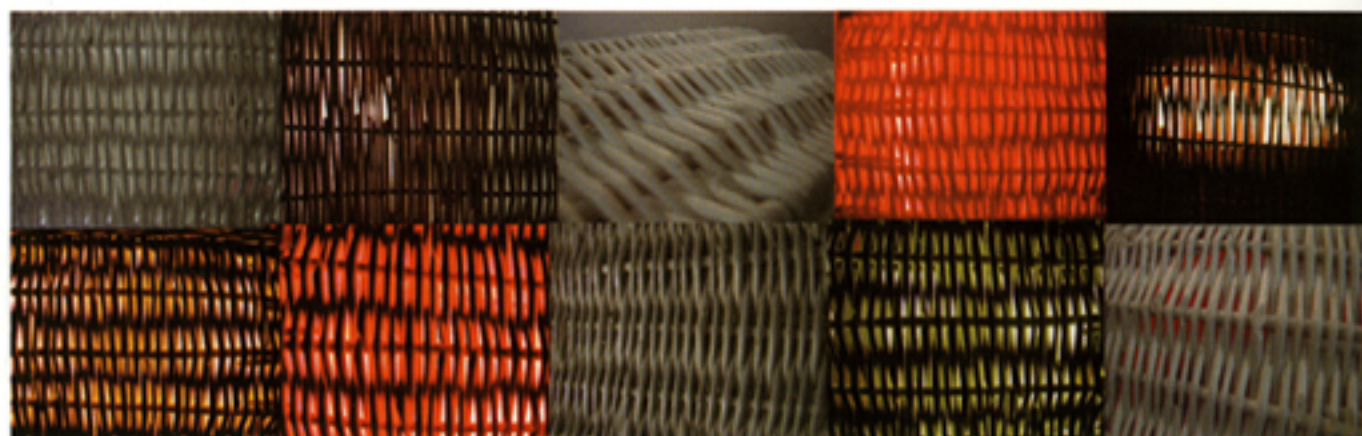
mgr inż. arch. Piotr Urbanowicz
mgr inż. arch. Piotr Hojda
mgr inż. arch. Grzegorz Smogulecki
mgr inż. arch. Bartosz Haduch
mgr inż. arch. Dominik Starzycki
mgr inż. arch. Piotr Chuchacz (K3)
mgr inż. arch. Benedykt Bury (K3)
mgr inż. arch. Rafał Chowaniec (K3)
stud. Maciej Wierzbński
model fizyczny: Wojciech Nowicki
(Nowe Studio)

Konstrukcja i branże

Ove Arup&Partners, Warszawa

Współpraca w Japonii

ADH Architects – Makoto Shin Watanabe
konstrukcja: Mark Lenczner
Kankyo Engineering (M&E)

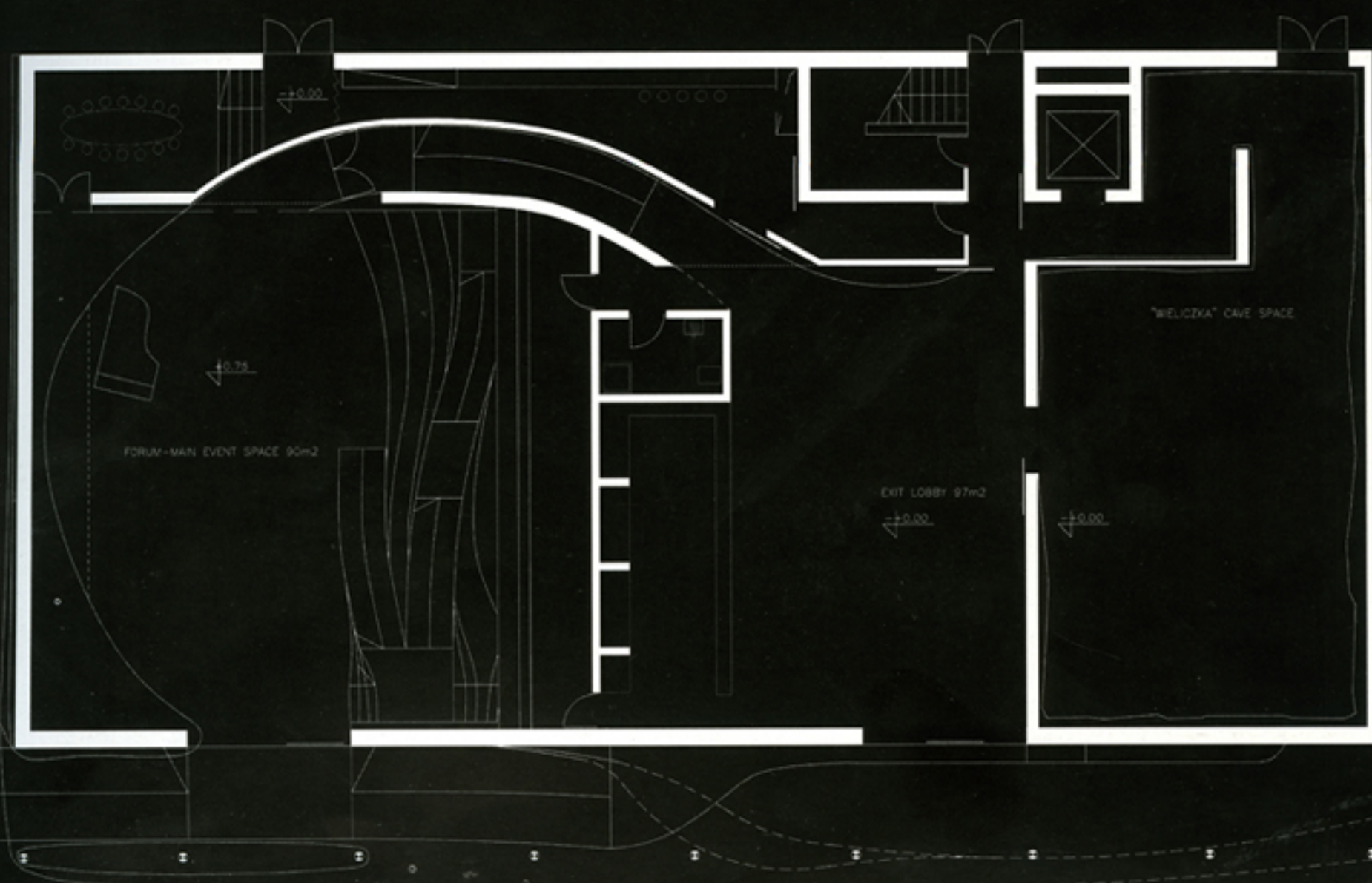
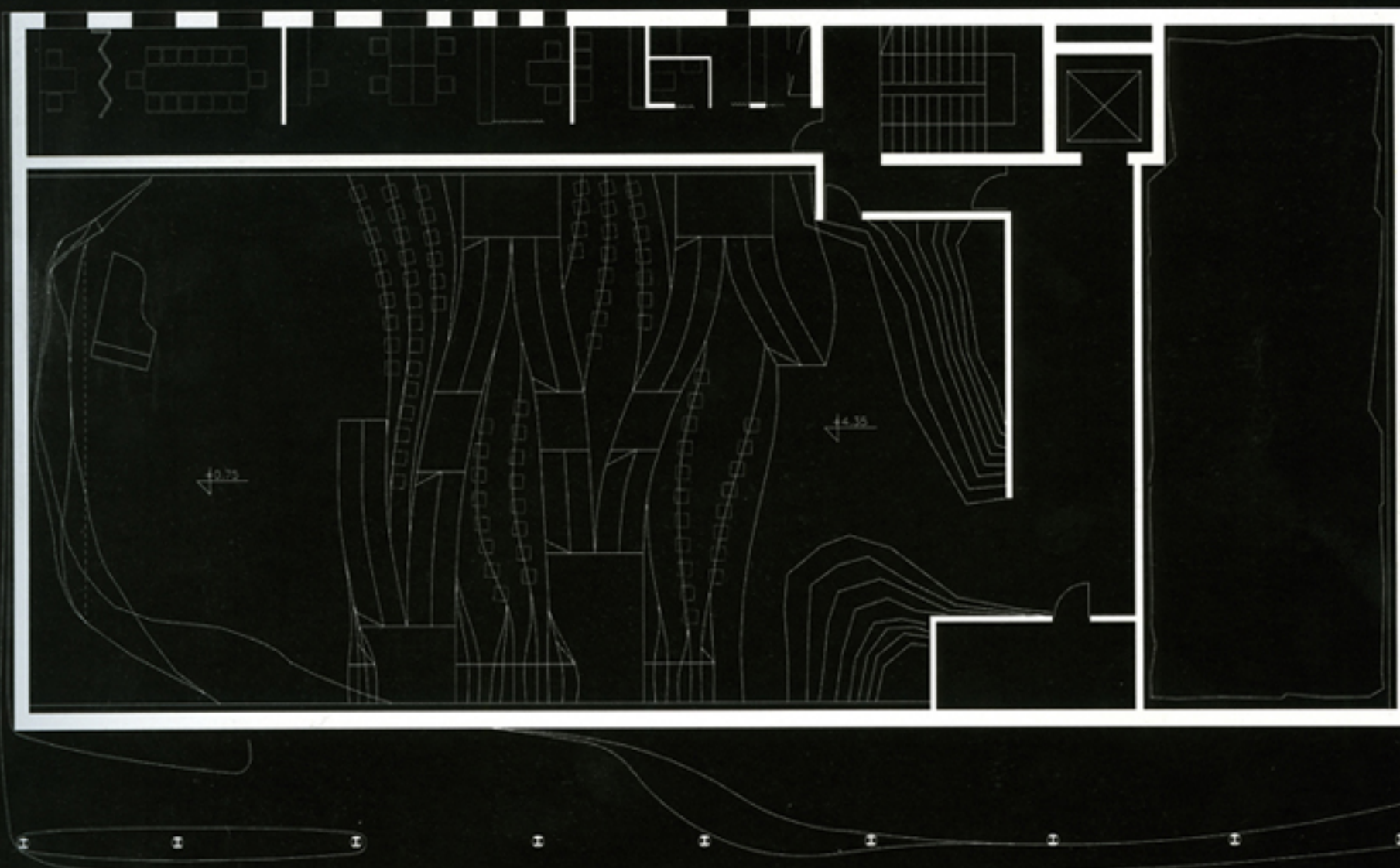
Rozstrzygnięty został konkurs, ogłoszony przez Krajową Izbę Gospodarczą, na projekt polskiego pawilonu na Światową Wystawę Expo 2005. Na konkurs wpłynęło 19 prac. Jury, w skład którego weszli wybitni znawcy sztuki, artyści oraz przedstawiciele KIG, przyznało:

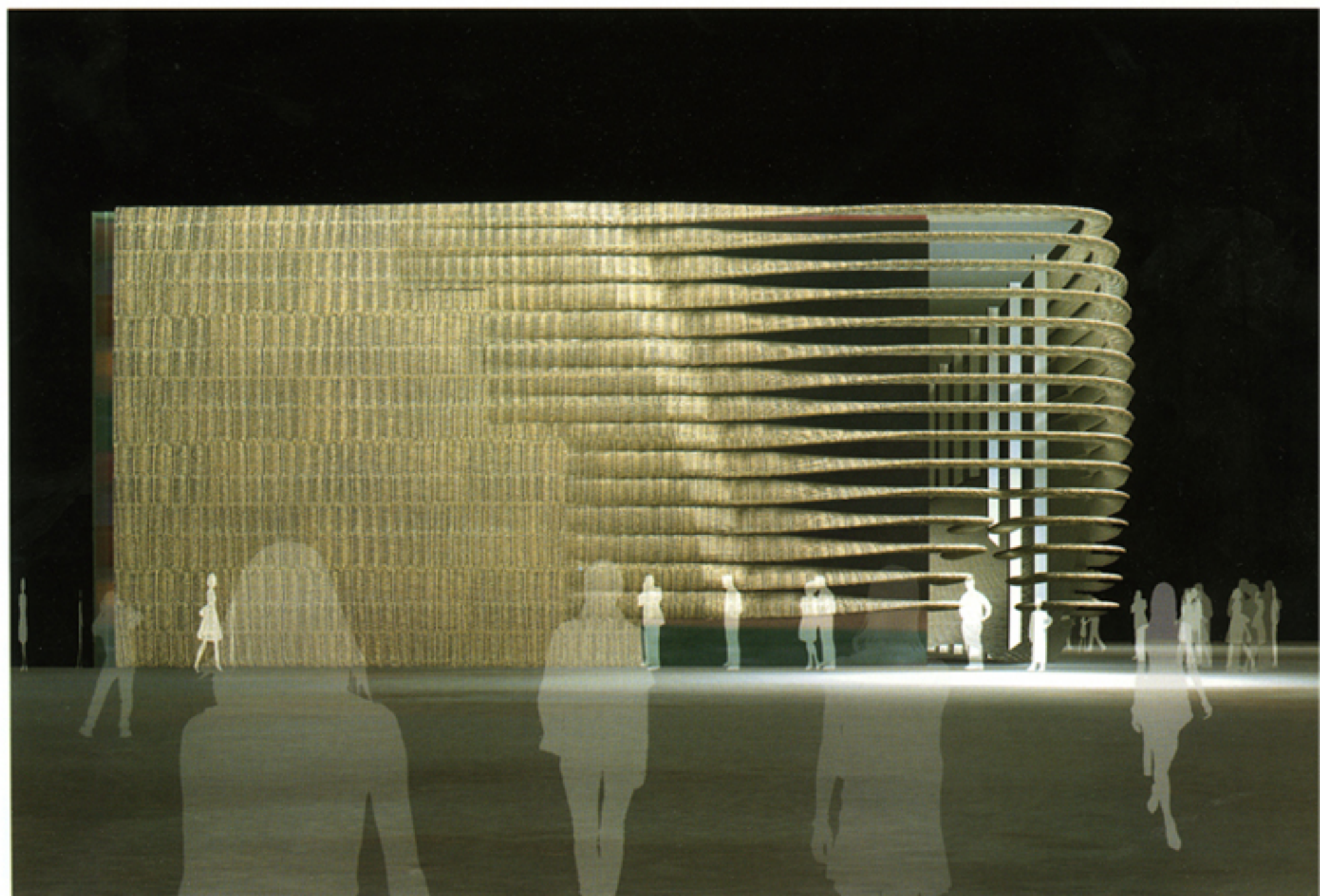
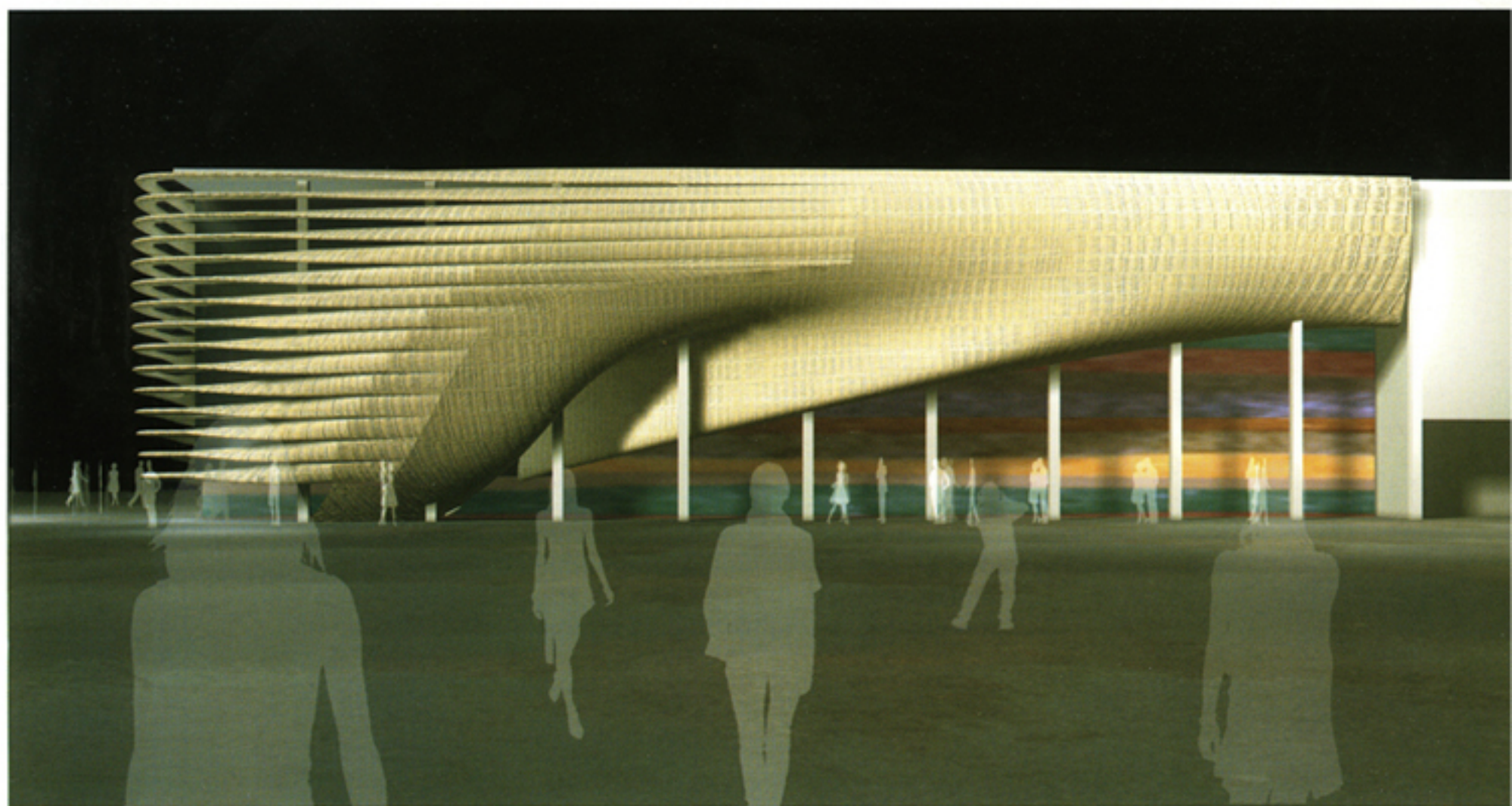
- I nagrodę – projektowi pracowni „Ingarden&J. Ewý, Architekci” Sp. z o.o.
- dwie równorzędne II nagrody:
 - projektowi pracowni DiM’84 Dom i Miasto Sp. z o. o. i Studia Plantacja
 - projektowi Bereniki Zimończyk i Barbary Kowalewskiej z Warszawy

Światowa Wystawa Expo 2005 odbędzie się w dniach 25 marca-25 września 2005 roku na terenie prefektury Aichi (Nagoya) w Japonii. Jej tematem przewodnim jest „Mądrość Natury” – próba przedstawienia harmonijnej relacji między człowiekiem, a naturą jako odpowiedź na wyzwania, jakie niesie ze sobą Trzecie Tysiąclecie. Często dla wyjaśnienia tej idei przewodniej stosowany jest podtytuł „Ekspozycja globalnej harmonii”. Aby umożliwić wyrażenie idei przewodniej w różny sposób, a zarazem uwzględnić dorobek i specyfikę różnych krajów – uczestników Wystawy, organizatorzy określili trzy podstawowe podtematy, do których może nawiązywać myśl programowa wystąpień uczestników:

- „Macierz natury” – kierunki rozwoju cywilizacji XXI wieku, nowy model cywilizacji oparty na nowych technologiach oraz historii Ziemi, nowe podejście do rozwiązywania problemu zaludnienia i problematyki środowiska naturalnego.
- „Sztuka życia”- przez sztukę i tradycję, wzajemna wymiana „mądrości i sztuki życia” pomiędzy człowiekiem a naturą
- „Rozwój społeczności ekologicznych” – nowy model społeczeństwa XXI wieku: harmonia między rozwojem społeczeństwa a środowiskiem.

Poniżej prezentujemy zwycięski projekt polskiego pawilonu na Expo 2005.

Hol wyjściowy

W strefie wyjścia, na poziomie parteru, znajdzie się hol z punktem informacyjnym, sklepem oraz sanitariatami.

PROJEKT ELEWACJI

Projekt elewacji pawilonu jest próbą artystycznej interpretacji wiodących tematów Wystawy Światowej EXPO 2005 i ilustruje kilka możliwych poziomów interakcji pomiędzy człowiekiem, sztuką, techniką a naturą.

Założeniem projektu było znalezienie i wykorzystanie do realizacji pawilonu niekonwencjonalnych, naturalnych materiałów, tradycyjnie wytwarzanych i przetwarzanych w Polsce, których produkcja i przetwórstwo nie degradują środowiska naturalnego i są wyrazem lokalnej tradycji oraz ciągłości

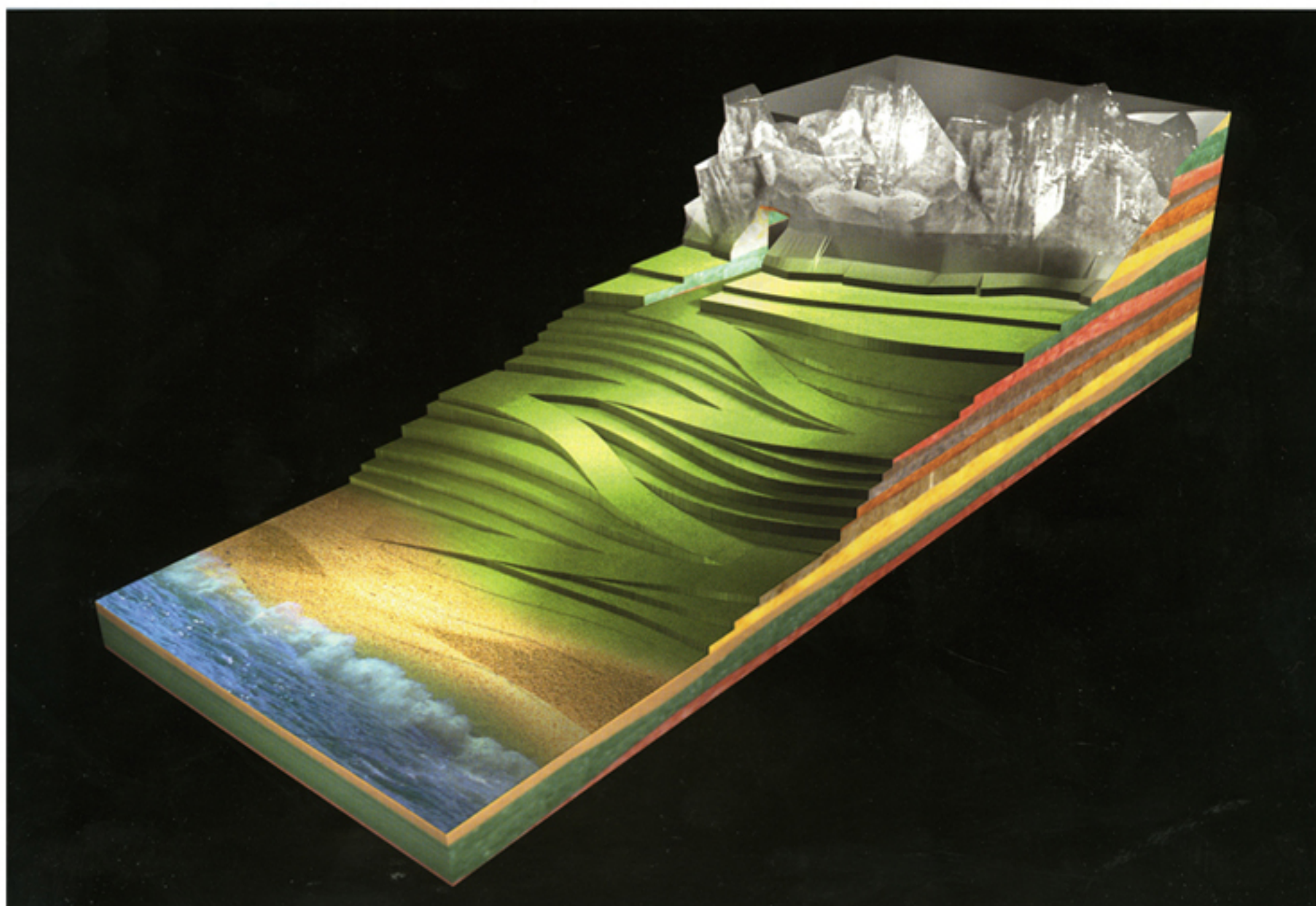
kulturowej. Materiałem takim jest wiklina. W Polsce jest kilka zagłębi wikliniarskich, osad i wsi, np. Rudnik nad Sanem, rejony pod Poznaniem, które tradycyjnie zajmują się uprawą i przetwórstwem wikliniarskim.

Materiał ten wyplatany ręcznie, staje się elastycznym i podatnym na przestrzenne formowanie tworzywem, idealnym do realizacji założonego w projekcie celu.

Forma elewacji z siatki wiklinowej została określona w procesie łączącym tradycyjne rękodzieło z najnowszą techniką komputerową. Dynamiczny kształt elewacji ma na celu stworzenie wrażenia przenikania i ciągłości przestrzeni wnętrza i zewnątrz. Komputerowo zdefiniowane płaszczyzny elewacji i ścian, o dwukierunkowym wygięciu, zostały podzielone na poziome elementy modułowe o wymiarach 60x180 cm. Stalo-

we, odpowiednio wygięte, ramki o tych samych wymiarach definiują pole do wypłotu poszczególnych elementów elewacji. Wypłeceniem tak zdefiniowanych kształtów zajmą się lokalni rzemieślnicy z miejscowości tradycyjnie zajmujących się wikliniarstwem.

Wiklinowa forma przestrzenna zawieszona przed budynkiem będzie utrzymana w kolorystyce złamanej bieli, naturalnej barwie specjalnie wybranego gatunku polskiej wikliny (*Salix sp.*). Dolną część fasady będą tworzyć mocowane punktowo tafle szkła lub pleksi z kolorowym nadrukiem obrazującym „przekrój przez warstwy kulturowe Polski”. Wzór nadruków oparty będzie na kompozycji kolorowych punktów – „pikseli” – różnej wielkości, przy czym każdy punkt będzie obrazował historię i współczesność polskiej sztuki i kultury.

Krzysztof Ingarden

Studia

1976-82 – Politechnika Krakowska, Wydział Architektury

1983-85 – Tsukuba University, School of Art & Design, Japonia, staż doktorancki (stypendium Ministerstwa Edukacji Japonii)

1987 – doktorat – Politechnika Krakowska, Wydział Architektury

Ważniejsze projekty i realizacje

2003-2004 Szkoła Języka Japońskiego, Centrum Manggha, Kraków,

2003 – fabryka odlewów aluminiowych Toyota Tsusho, Wałbrzych

2002 – ołtarz Papieski, Błonia, Kraków

2001 – ambasada RP w Tokio (projekt 1995-2000)

1999 – biblioteka i kampus Papieskiej Akademii Katolickiej, Kraków

1998 – projekt Pawilonu „Wyspiański 2000”, Kraków

1998-2000 – ambasada Japonii w Warszawie (współpraca)

1998 – ołtarz Papieski, Błonia, Kraków

1996-98 – układ urbanistyczny „Olsza”, Kraków (współautor)

1992-94 – budynek wielorodzinny przy ul. Twardowskiego w Krakowie

1992-94 – Centrum Manggha, Kraków (współpraca autorska z Arata Isozaki)

1989-91 hotel Ibis, Kraków (współautor)

Prezes Zarządu „Ingarden&Ewy, Architekci” Sp. z o.o., członek SARP, Stowarzyszenia Instytut Sztuki Współczesnej w Krakowie, Fundacji Kyoto-Kraków A. Wajdy i K. Zachwatowicz; Fundacji „Wyspiański 2000”, Generalny Konsul Honorowy Japonii w Krakowie.

Od 2003 – profesor KSW i prodziekan Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych w Krakowskiej Szkole Wyższej.

Aleksander Janicki

1984-1990 – studia w Akademii Sztuk Pięknych.

Zajmuje się grafiką, fotografią, projektowaniem graficznym i scenografią. Jest twórcą instalacji multimedialnych inter i semi aktywnych oraz licznych akcji w przestrzeni publicznej.

Uczestnik licznych krajowych i zagranicznych wystawach zespołowych, m.in. Ibizografia w Hiszpanii, Festiwal Wolnej Sztuki w St. Petersburgu, IX Międzynarodowe Biennale Sztuki Mediolan w Krakowie i Wrocławiu, Wąsagen? city light w Wiedniu, X Międzynarodowy Festiwal Audio Art w Krakowie, Young Art from Kraków – Museum Junge Kunst we Frankfurcie nad Odrą. Wystawy i prezentacje indywidualne, m. in. w Krakowie, Berlinie, Warszawie, Frankfurcie, Madrycie,

Sztokholmie, Norymberdze. W 2002 roku zaprezentował w CSiTJ Manggha – Hiroshige – instalację multimedialną – wystawę opartą na motywach twórczości japońskiego drzeworytnika, zorganizowaną z okazji wizyty Cesarza Japonii w Polsce. We współpracy z Krystyną Zachwatowicz, Andrzejem Wajdą oraz Piotrem Bratkowskim zrealizował pierwszą multimedialną wystawę dotyczącą historii PRL – SocLand w Nowej Hucie (2002). Wraz z Galerią Bunkier Sztuki realizuje projekt Międzynarodowego Festiwalu Sztuki w Przestrzeni Publicznej – Nowa Huta WEKTORY.

Autor krótkich formy filmowych i scenografii teatralnych oraz projektów graficznych dla instytucji, urzędów, firm, stacji telewizyjnych.

Jacek Ewý

Absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej z 1983 r.

1977-78 – staż projektowy w biurze architektonicznym GRM Kennedy&Partners w Edynburgu, Szkocja

1986 – staż projektowy w biurze architektonicznym Jan Noordman Architektenburo w s'Hertogenbosch, Holandia

1987 – uzyskał uprawnienia projektowe oraz stanowisko projektanta w Miejskim Biurze Projektów

1989 – starszy projektant w amerykańskiej firmie Bechtel Ltd., która realizuje kontrakt na budowę kompleksu petrochemicznego w Bagdadzie

1991 – z Krzysztofem Ingardenem i Andrzejem Choldzińskim założył Biuro Architektoniczne JET Atelier i pełni funkcję wiceprezesa

1998 – z Krzysztofem Ingardenem założył współdziałające z JET biuro „Ingarden&Ewý, Architekci”.

„Ingarden&Ewý, Architekci” – wybrane projekty i realizacje:

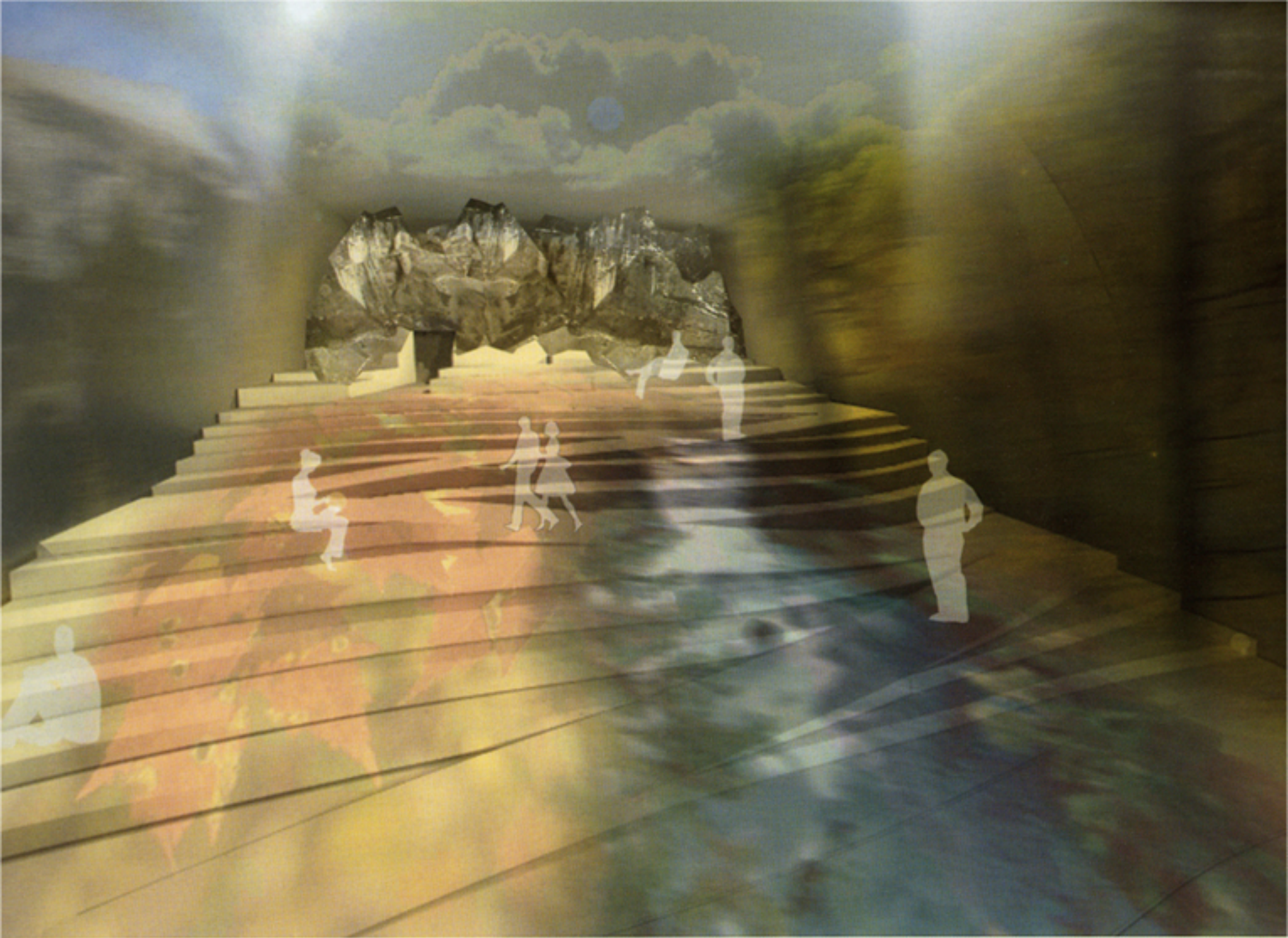
projekty urbanistyczne

- Obszar strategiczny „Olsza” w Krakowie – I nagroda w konkursie, 1997 r.
- Studium integracji przestrzeni dla obszaru pomiędzy ulicami Mazowiecką, Gzysików, Grottgera i Sienkiewicza w Krakowie – opracowanie urbanistyczne, 2000 r.
- Koncepcja zagospodarowania terenu dla inwestycji „Centrum Borek” w Krakowie – studium programowo-przestrzenne, 2001 r.

budynki przemysłowe, stacje paliw

- Toyota Tsusho Fabryka Odlewów Aluminiowych w Wałbrzychu – w trakcie realizacji
- Wstępne studium przestrzenno-funkcjonalne nowego zakładu Z PC „Wawel” SA, 2003 r.
- Centrum logistyczne, hala magazynowo-biurowa, Ożarów Mazowiecki, 2002-2003 r.
- Magazyn wyrobów gotowych farb i lakierów na terenie POLIFARBU Cieszyn-Wrocław SA – projekt koncepcyjny, wielobranżowy, 2003 r.
- Rozbudowa zakładów produkcyjnych „Telefonika” w Bieżanowie – projekt studialny, 1998 r.

- Stacje paliw ARAL – 6 realizacji w latach 1995-2000 r.
- Stacje paliw AMOCO – opracowanie standardu typowej stacji dla Polski i Europy Centralnej, 6 realizacji w latach 1996-1998 r.

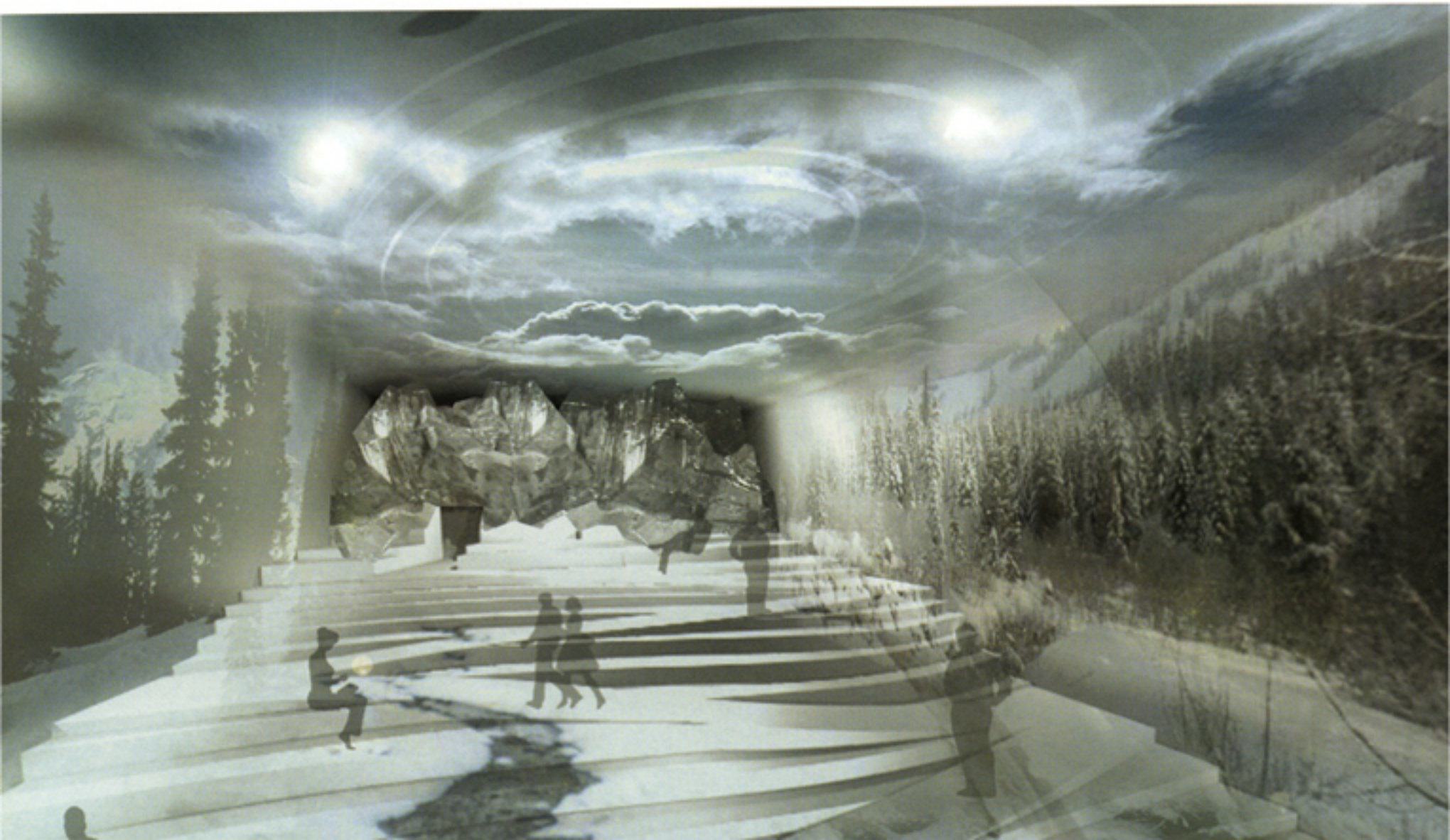
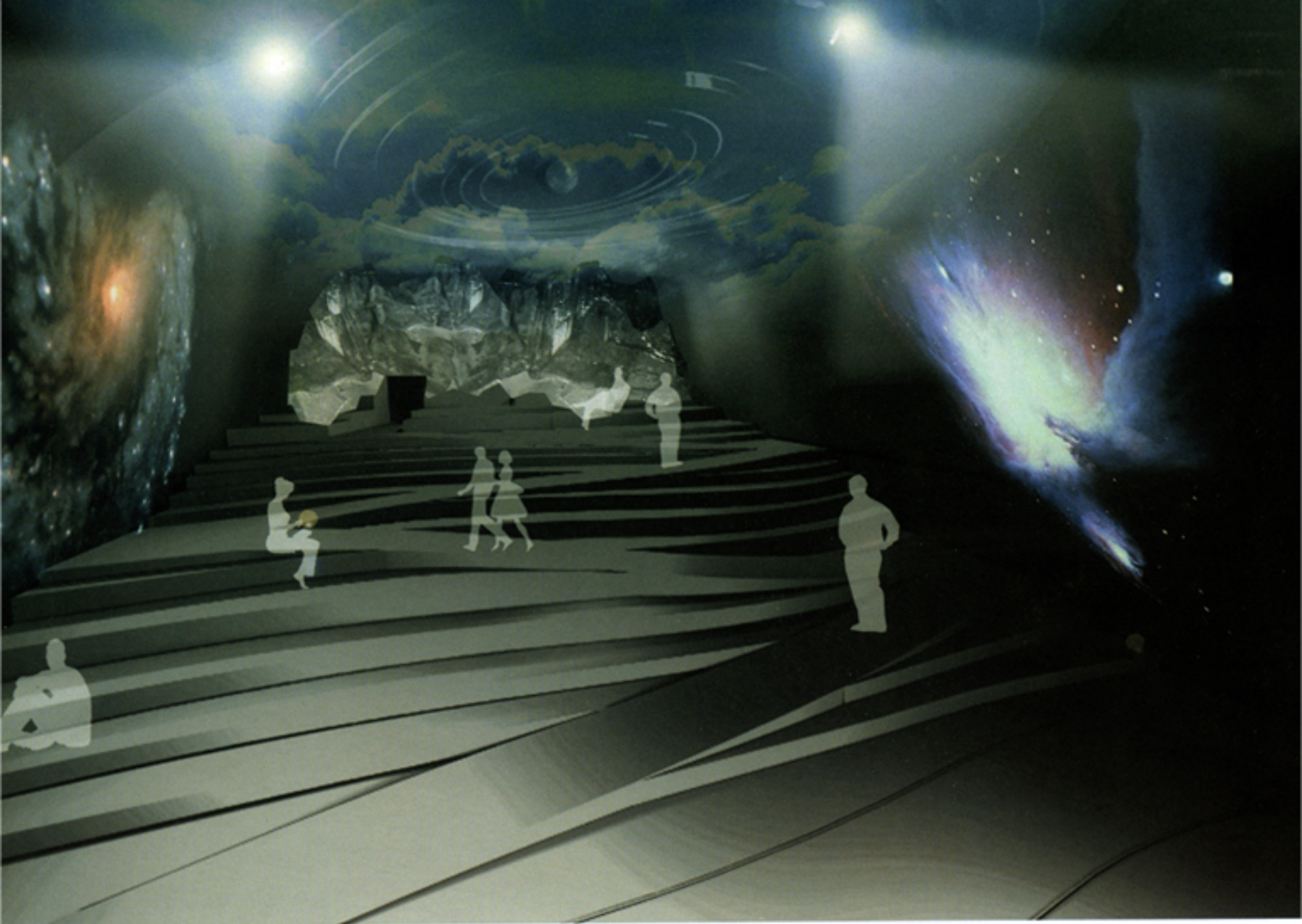
budynki mieszkalne:

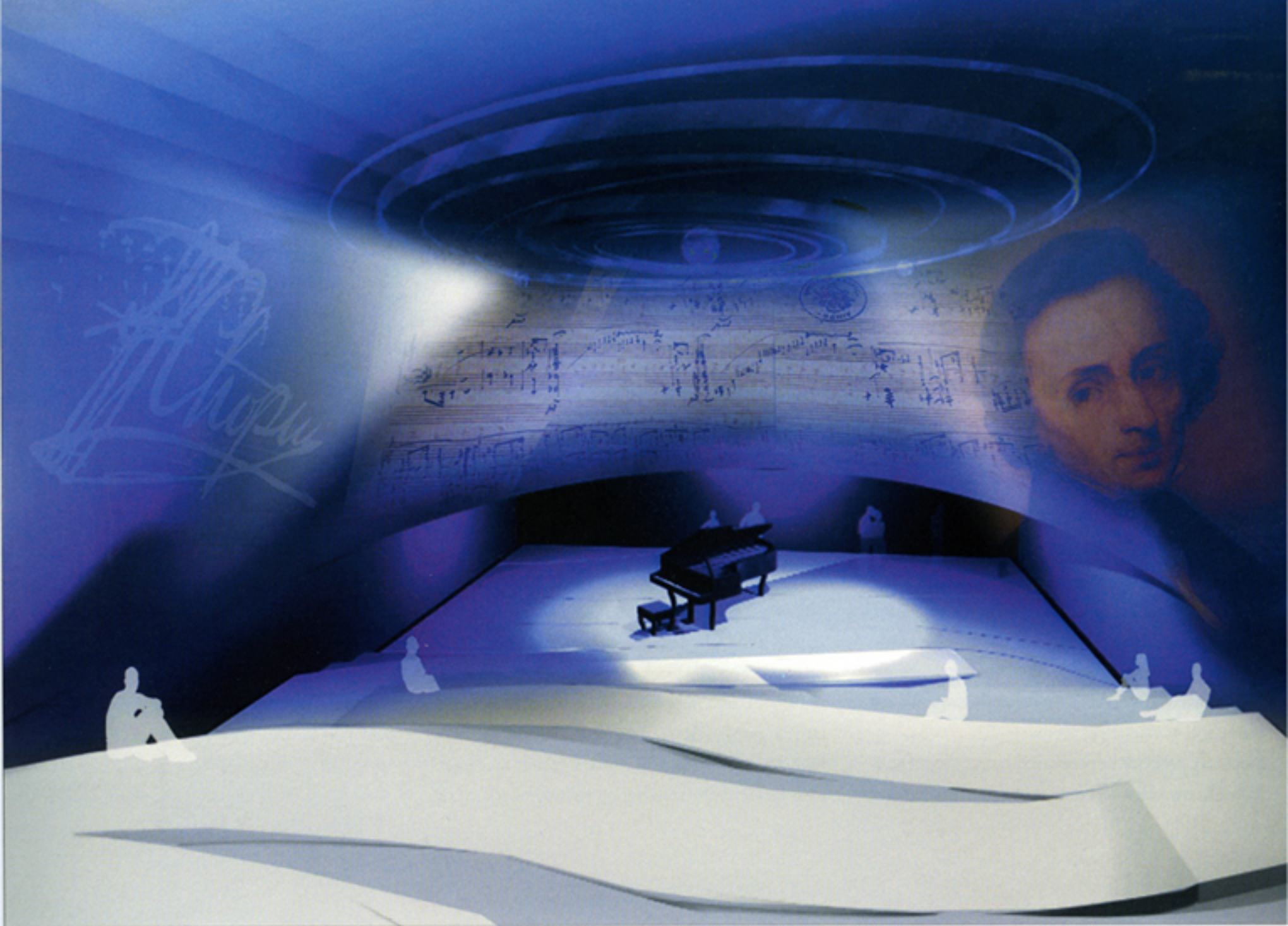
- Budynek mieszkalno-biurowy, Kraków, ul. Kościuszki, w trakcie realizacji
- Dom jednorodzinny, Kraków, w trakcie realizacji
- Dom jednorodzinny, Kraków, w trakcie realizacji

centra handlowe, hotele

- Budynek biurowo-mieszkalny przy ul. Łokietka w Krakowie – projekt koncepcyjny, 2002 r.

- Opracowanie architektoniczno-urbanistyczne zespołu „Brama Bałtycka”: hotel, centrum kongresowe, handlowe, galeria, w Gdyni – I nagroda w konkursie, 2001 r.
- Centrum kongresowe z hotelem w Krakowie – koncepcja urbanistyczno-architektoniczna, I miejsce w przetargu, 2002 r.
- Centrum handlowe Europark Salzburg (100 000 m²), Austria (faza projektu budowlanego wraz z biurem Massimiliano Fuksas, Włochy), 1994-1995 r.
- Hipermarket GEANT w Krakowie – realizacja 1995 r.

- Galeria Handlowa GEANT w Krakowie – realizacja 1998 r.
- Market Budowlany STINNES w Krakowie – realizacja 1998 r.
- Market Budowlany STINNES w Warszawie – realizacja 1998 r.

ambasady

- Ambasada Japonii w Warszawie, 1998-2000 r.
- Ambasada RP w Tokio, realizacja ukończona w 2001 r.
- Ambasada RP w Rabacie – projekt konkursowy, 1999 r.

budynki muzealno-wystawiennicze:

- Pawilon wystawowo-informacyjny Wyspiański 2000, Kraków, pozwolenie na budowę 2003 r.
- Studium przestrzenno-funkcjonalne rozbudowy Muzeum Mehoffera w Krakowie, projekt koncepcyjny, 2003 r.
- Pawilon herbaciany przy Centrum Manggha, Kraków, realizacja 1999-2000 r.
- Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” realizacja ukończona w 1994 r. (K. Ingarden współautor projektu koncepcyjnego, biuro: opracowanie projektu budowlanego, wykonawczego, nadzór nad realizacją)

budynki akademickie

- Kompleks Nauk Biologicznych III Kampus UJ, I wyróżnienie w konkursie, 1998 r.
- Instytut Informatyki, Instytut Zarządzania III Kampus UJ – projekt koncepcyjny, 1998 r.
- Wielobranżowy projekt koncepcyjny budowy Auditorium Maximum UJ w Krakowie, II nagroda w konkursie, 2001 r.
- Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie-Pychowicach, realizacja od 2000 r.
- Szkoła Języka Japońskiego, Kraków – realizacja 2004 r.

budowle sakralne

- Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, Kraków Nowa Huta – realizacja 1998-2004 r.
- Kościół przy ul. Helmana w Krakowie – projekt koncepcyjny z wykorzystaniem konstrukcji ołtarza papieskiego, 1999 r.
- Ołtarze papieskie, Kraków-Blonia, 1999 i 2002 r.

Idea projektu

Pawilon Polski został zaprojektowany jako przestrzeń metaforyczna podporządkowana głównemu hasłu Expo 2005 Aichi: „Macierz natury – sztuka życia – ekologia” oraz wiodącemu tematowi polskiej prezentacji „Dostrzeż Piękno”, eksponującemu sylwetkę Fryderyka Chopina i kopalnię soli w Wieliczce.

Elementy kreujące tę przestrzeń to eksperymentalna wiklinowa elewacja oraz usytuowany wewnątrz

budynku symboliczny przekrój przez Polskę: od morza na północy po górskie szczyty na południu. Konsekwencją tego pomysłu jest podział przestrzeny pawilonu na:

- przestrzeń „nad powierzchnią ziemi”, w której, za pomocą projekcji multimedialnych, będą prezentowane tematy związane z postacią Chopina, polską muzyką, literaturą, sztuką, zabytkami, polskimi miastami itd.

- przestrzeń „pod powierzchnią”, w której prezentowana będzie komnata wyłożona autentycznymi blokami solnymi z Wieliczki.

Elewacja pawilonu zdefiniowana jest za pomocą prototypowej technologii opartej o modularny układ przestrzennie wygiętych stalowych ram oplatanych białą wikliną. Jest połączeniem tendencji high-tech i low-tech. Ma ona wyrażać dynamiczny a zarazem zrównoważony rozwój współczesnej

Polski, w którym współbrzmi tradycja, ekologia, rękodzieło oraz współczesna technologia i sztuka. Kształt fasady generowany jest za pomocą modelowania komputerowego, a jej wykonanie zostanie powierzone polskim artystom rękodzielnikom. Jest to pierwsze i całkowicie nowatorskie zastosowanie wikliny do realizacji fasady budynku.

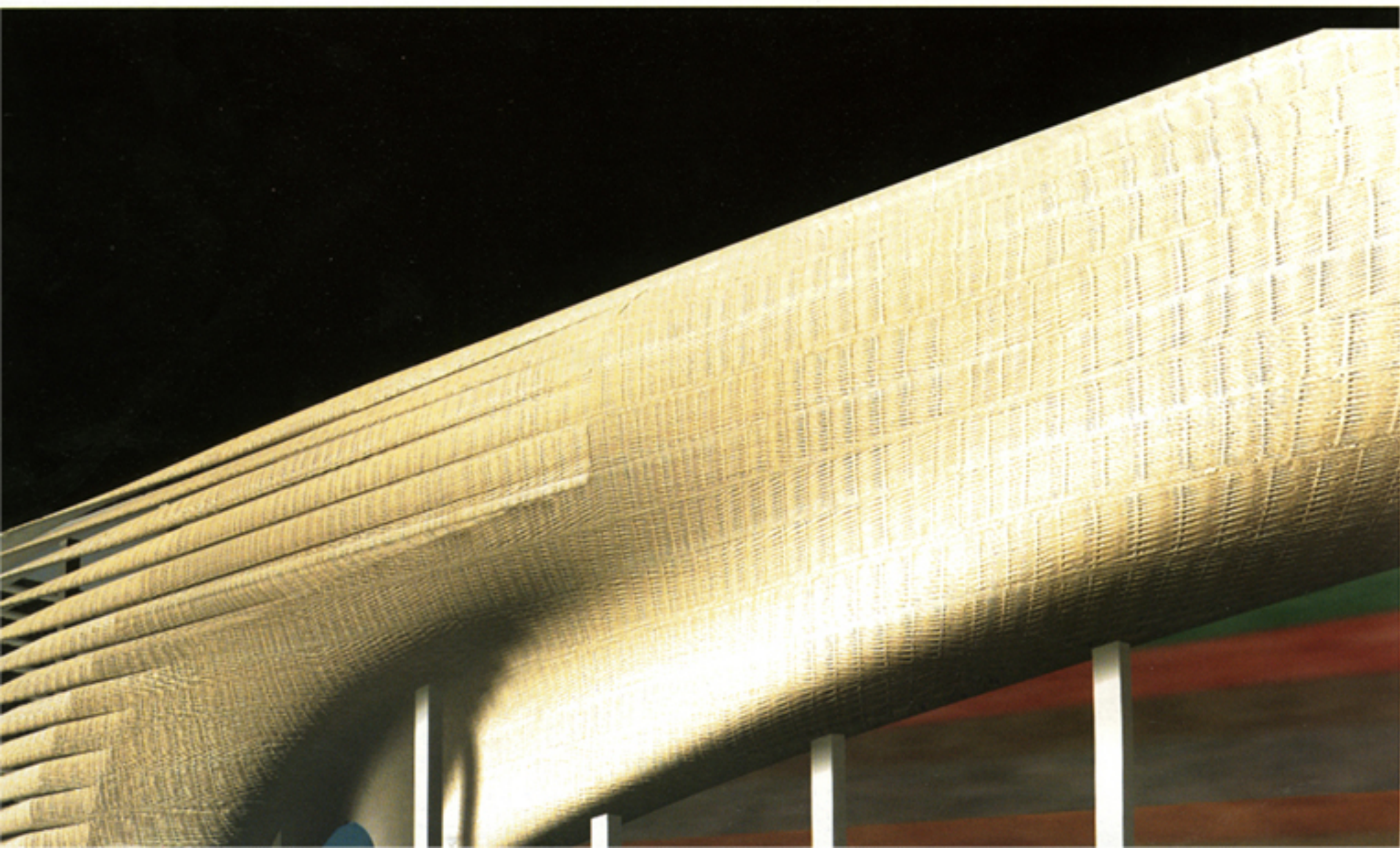
Koncepcja wnętrza i wystaw

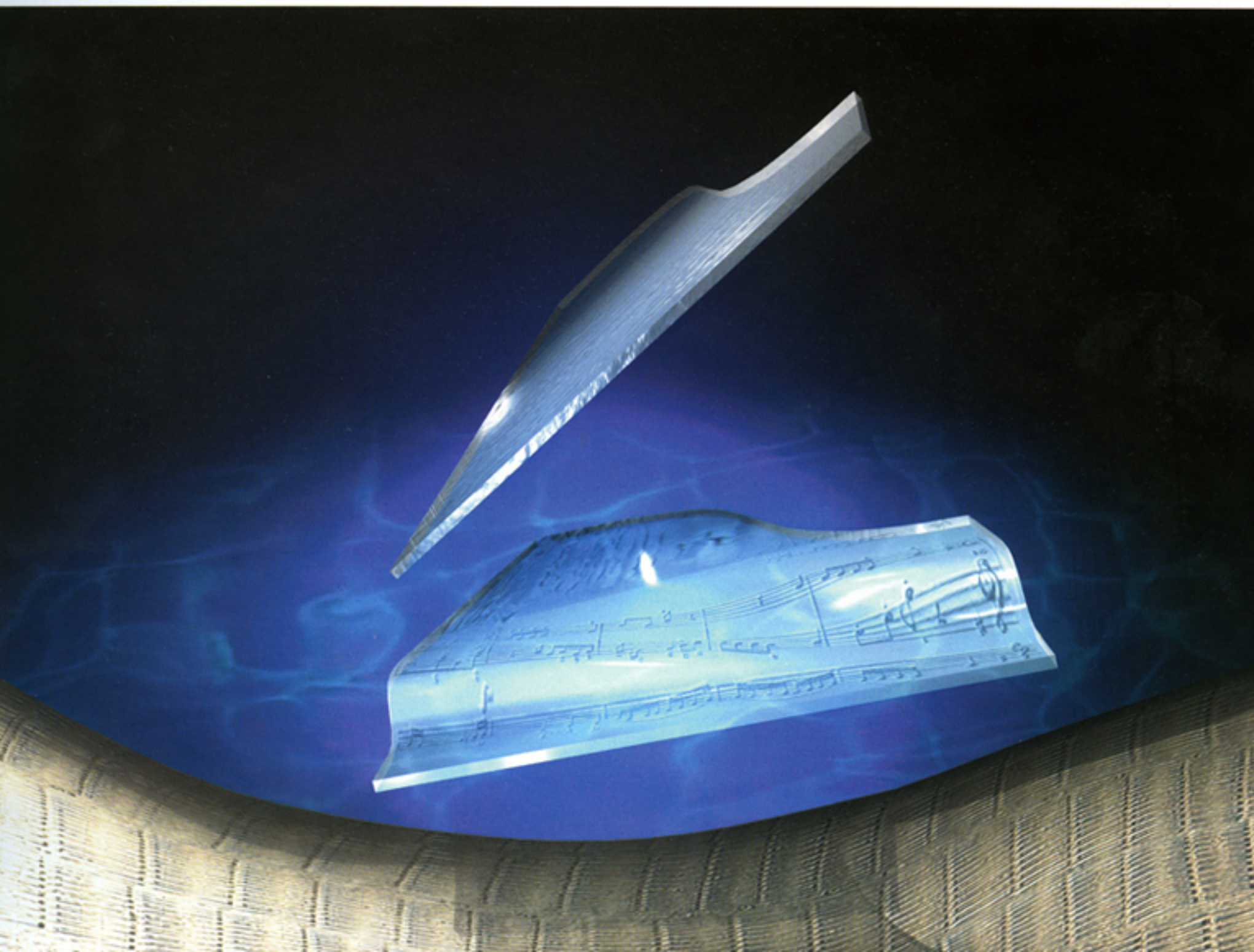
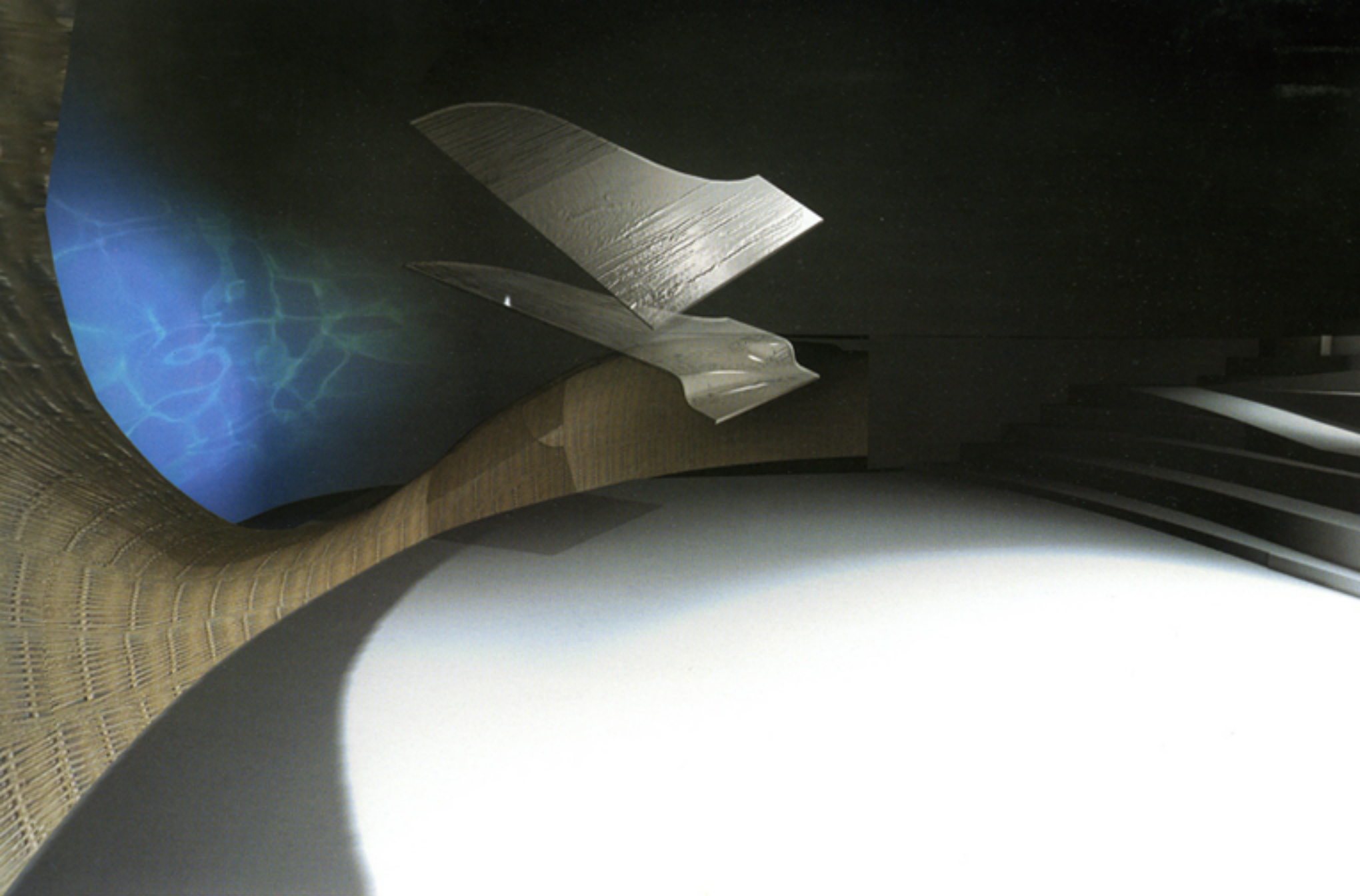
Wejście do pawilonu

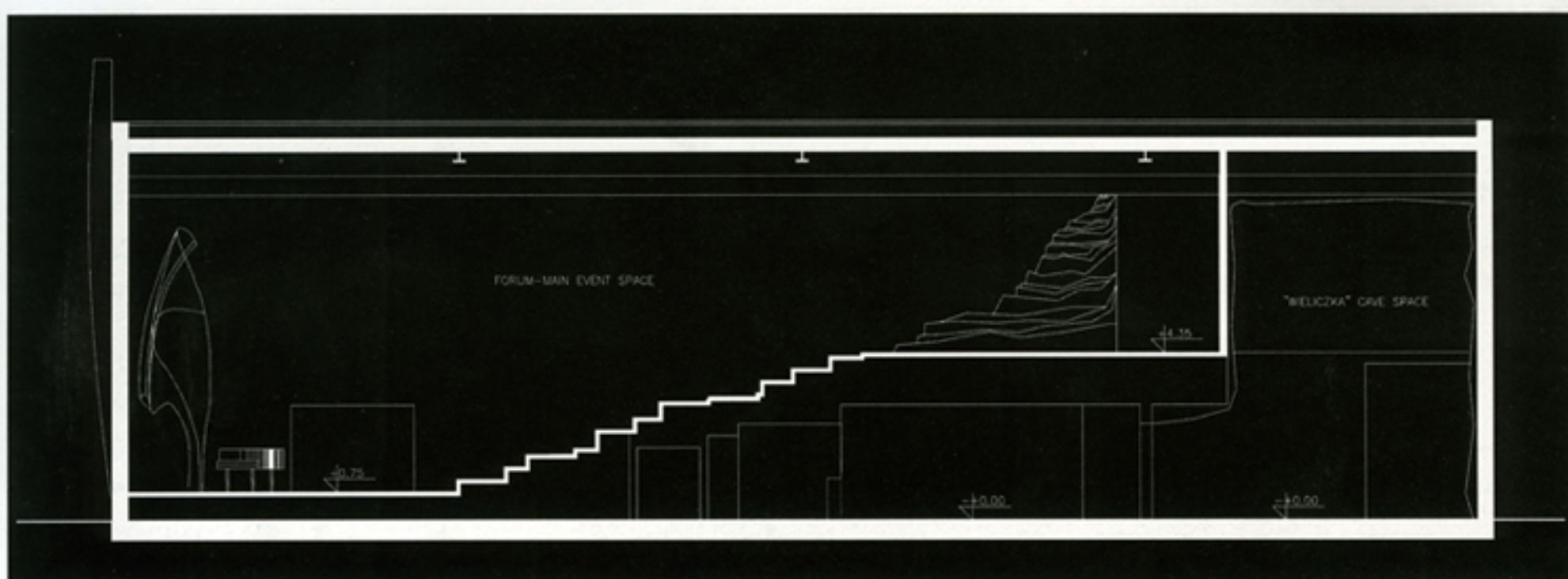
Strefę wejścia tworzy forma będąca kontynuacją bryły fasady wprowadzającą zwiedzającego do środka pawilonu.

Przestrzeń wystaw i prezentacji – Forum

Wnętrze zaprojektowano w formie układu tarasowego, nawiązującego do głównej idei ekspozycji, przez który widz prowadzony jest łagodną rampą – od poziomego wejścia po umownie potraktowaną

przestrzeń gór. Poziom zerowy ma pełnić rolę sceny, a tarasowa forma „przekroju przez Polskę” stanowić amfiteatr przeznaczony do realizacji następujących funkcji: prelekcje i spotkania, małe formy koncertowe, projekcje filmowe, instalacje multimedialne:

A. Instalacja multimedialna „Chopin”

Głównym elementem instalacji wewnątrz przestrzeni „forum” jest szklana rzeźba unoszącego się nad sceną fortepianu. Jest ona sercem instalacji muzyczno-projekcyjnej. Od niej każda kolejna projekcja weźmie swój początek, rozchodząc się po powierzchni całego pawilonu zgodnie z logiką

falowego rozchodzenia się dźwięku. Projektowane na wszystkie ściany forum obrazy przedstawiające sylwetkę Chopina zharmonizowane są z muzyką.

B. Instalacja multimedialna „Echo”

Składa się z mikrofonu oraz siedmiu rzutników umieszczonych w płaszczyźnie tarasowo wznoszącej się platformy. Dźwięk uruchamia rzutniki i echo. Obrazy uruchamiane są sekwencyjnie, od najbliższego, umieszczonego blisko sceny, po ostatni, umieszczony na górze wzniesienia imitując rozchodzące się echo, a zarazem wyznaczając zwiedzającym drogę do przejścia. Każde z podświetlanych miejsc ma osobny rodzaj projekcji. Poszczególne obszary mają w sposób impresyj-

ny pokazywać fragmenty Polski widziane z lotu ptaka, z wkomponowanymi obrazami najbardziej reprezentatywnych motywów dla danej krainy czy miasta.

Przestrzeń wystawowa – Wieliczka

U szczytu wzniesienia zaplanowane jest wejście do kopalni soli w Wieliczce. Jest to przestrzeń ograniczona z jednej strony skalistą formą „gór” na najwyższym poziomie platformy, z drugiej – ścianą boczną pawilonu. W formie iluzyjnej ma obrazować wnętrze kopalni.

Winda lub schody sprowadzają zwiedzających w dół.

